

**Спеціалізованій вченій раді Д 64.707.03
Національного університету цивільного захисту України**

ВІДГУК

офіційного опонента на дисертаційну роботу

Кручиненко Вікторії Анатоліївни на тему

«Фінансовий механізм державного регулювання розвитку підприємства»,
подану на здобуття наукового ступеня кандидата наук з державного управління за спеціальністю 25.00.02 – механізми державного управління

Актуальність теми дисертаційної роботи. Розвиток світової економіки в перші десятиліття двадцятого століття, перехід від індустріального етапу розвитку суспільства до інформаційного, привели до інтенсифікації процесів, що відбуваються як в громадській, так і в підприємницькій діяльності. Серед тенденцій розвитку світової економіки слід зазначити посилення інтеграції окремих, раніше відособлених національних ринків. Ці зміни знаходять відображення в сучасній науці, де все більше уваги приділяється проблемі глобалізації світової економіки, та процесам регулювання її розвитку з боку держав.

Економічні реформи в Україні зумовили переорієнтацію систем управління підприємствами. Менеджмент підприємств, історично орієнтований на виконання виключно виробничих функцій, у ході реформ, що проводяться, вимушений приділяти більше уваги питанням маркетингу, просування і збуту товару, фінансовим питанням діяльності підприємства. Проте, незважаючи на прискорений розвиток систем управління фінансами на українських підприємствах, українські менеджери практично не використовують можливості фондового ринку для залучення фінансування. Подібні процеси, обумовлюють актуальність проблеми вдосконалення процесів фінансового управління господарюючих суб'єктів, націлених як на виявлення прогностичних адаптивних альтернатив розвитку, так і на розробку тактичних заходів, одним з яких є бюджетування - короткострокове фінансове планування.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційну роботу виконано в навчально-науково-виробничому центрі Національного університету цивільного захисту України відповідно до тематики науково-дослідних робіт «Розробка наукових основ державного управління в сфері безпеки ринку соціально-економічних послуг України з точки зору цивільного захисту» (державний реєстраційний номер 0115U002035), у межах якої дисертантом запропоновано шляхи вдосконалення єдиної державної політики у сфері забезпечення інформатизації «Розробка механізмів державного управління соціально-економічною сферою та її галузями в контексті забезпечення безпеки українського суспільства» (ДР № 0118U001007), у межах якої автором вдосконалено фінансовий механізм державного регулювання розвитку підприємства.

Ступінь обґрунтованості й достовірність основних наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Мета, що сформульована автором та логічно відображає суть роботи, полягає в обґрунтуванні теоретичних засад та розробці практичних рекомендацій щодо удосконалення фінансового механізму державного регулювання розвитку підприємства. Загальну логіку дисертаційного дослідження та характер отриманих результатів визначив його об'єкт – державне регулювання розвитку підприємства та предмет – фінансовий механізм державного регулювання розвитку підприємства.

Перший розділ присвячено дослідженням теоретичним засадам фінансового механізму державного регулювання: розкрито зміст, методи та інструменти, виділено особливості державного регулювання підприємствами в умовах конкурентного середовища (стор.20 - 62). У другому розділі обґрунтовано методичні засади фінансового механізму державного регулювання підприємств, проведено оцінку впровадження фінансового механізму в системі бюджетування підприємств, здійснено аналіз впливу фінансового механізму на підсистеми управління підприємством (стор. 63 – 118). Третій розділ відображає сформовані автором стратегічні напрями моделювання фінансового механізму державного регулювання підприємствами, шляхи розвитку бюджетування фінансового механізму державного регулювання розвитку підприємства та обґрунтовані напрями формування методології застосування фінансового механізму державного регулювання підприємствами (стор. 119 - 173). Розділи власних досліджень адекватно розкривають поставлені задачі містять посилання на власні публікації.

Новизна наукових положень дисертаційного дослідження полягає у вирішенні наукового завдання щодо розвитку теоретичних засад та обґрунтуванні науково-прикладних рекомендацій з удосконалення фінансового механізму державного регулювання розвитку підприємства.

Серед найбільш значущих результатів дослідження, що мають наукову новизну можна відзначити те, що *вперше*: на основі системного аналізу обґрунтовано стратегічні напрями моделювання фінансового механізму державного регулювання підприємствами в умовах трансформаційної економіки, як інтегровану систему аналізу і планування фінансових ресурсів, що дозволяє встановити поточний і оперативний контроль, створити реальні умови для вироблення ефективного фінансового механізму державного регулювання з метою досягнення намічених результатів.

Дисертантом *удосконалено*: 1) методичні засади забезпечення процесу впровадження фінансового механізму державного регулювання підприємств, з урахуванням зовнішніх умов, на основі інтеграції і багатокритерійної оптимізації основних характеристик його стійкості і формування нових інформаційних технологій та вдосконалення знань працівників фінансових служб; 2) модель бюджетування діяльності промислового підприємства та взаємозалежність, що враховує ієрархію фінансового планування та відрізняється можливістю адаптувати існуючу організаційну структуру для реалізації процедур бюджетування

фінансового механізму державного регулювання. *Дістали подальшого розвитку:* експрес-діагности фінансового механізму бюджетування організації підсистеми управління фінансового механізму державного регулювання підприємством

Окремою позитивною рисою дослідження є те, що стан удосконалення фінансового механізму державного регулювання розвитку підприємства досліджується комплексно, з позицій не лише державного управління, а й соціології, політології та інших наук соціогуманітарного циклу та з урахуванням економічної складової. Наукові положення, розроблені дисертантом, базуються на використанні відповідних методів наукових досліджень та використанні фундаментальних положень економічної теорії та теорії державного управління, інших наук, що також підтверджує достовірність та обґрунтованість наукових положень представлених в дисертації.

Повнота висвітлення результатів дослідження в опублікованих працях. Основні положення дисертаційної роботи опубліковано в 10 наукових працях, із них: 5 статей у вітчизняних наукових фахових виданнях; 1 стаття у закордонному науковому виданні; 4 тез доповідей на конференціях. Загальний обсяг публікацій автора відповідно до теми дослідження становить 3,45 друк. арк.

Оцінка оформлення дисертації та автореферату. Дисертаційна робота оформлена відповідно до чинних вимог, написана науковим стилем, у тексті є необхідні посилання на джерела, що цитуються. Дисертація складається вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел. Список використаних джерел налічує 242 найменування, що дозволило автору запропонувати ряд наукових положень, висновків і рекомендацій, отриманих на основі вивчення цієї значної кількості наукової літератури з даної проблематики.

Зміст автореферату повністю відображає основні положення дисертаційної роботи, а висунуті висновки і практичні рекомендації роботи сформовані відповідно до мети та завдань дослідження. Зауважень, щодо оформлення автореферату та його змісту немає, і він відповідає існуючим вимогам МОН України.

Практичне значення дисертаційної роботи. Основні положення дисертаційного дослідження було використано в роботі: 1) Черкаської районної ради Черкаської області (довідка про впровадження №01-35/486 від 20.07. 2022р); 2) виконавчого комітету Суворівської районної ради м. Херсону (довідка про впровадження №2805/0, від 22.11.2022)

Дискусійні положення та зауваження щодо змісту дисертації. У цілому надаючи позитивну оцінку дисертаційному дослідженню Кручиненко Вікторії Анатоліївни, слід вказати на окремі дискусійні положення дисертації та висловити такі зауваження:

1. В роботі авторка не приділила належної уваги визначенню методології застосування фінансового механізму державного регулювання підприємствами (п.п.3.3 , розділ 3).

2. У вступі дисертаційної роботи надається перелік як українських так і закордонних науковців, які займалися дослідженням визначеної проблеми, але відсутнє посилання на їхні наукові праці у списку використаних джерел.

3. Автореферат дисертації повною мірою відображає основні положення її дисертаційного дослідження. Наведені в авторефераті висновки висвітлюють глибину досліджуваної проблеми, викладені в логічній послідовності, а пропозиції достатньо обґрунтовані й відповідають українським реаліям. Однак з автореферату дисертації залишається незрозумілим яка практична реалізація удосконалення фінансового механізму державного регулювання підприємствами.

4. Аналізуючи етапи розвитку процесу удосконалення фінансового механізму державного регулювання підприємствами, автор не всі свої пропозиції доводить до рівня конкретних методичних рекомендацій, що значно б підвищило рівень наукових здобутків автора, при цьому інколи дисертант захоплюється переказом змісту нормативно-правових актів.

5. В тексті дисертаційного дослідження не достатньо приділено уваги аналізу основних наукових публікацій за темою дисертаційної роботи з використанням вітчизняних і іноземних джерел за останній період.

В той же час слід відзначити, що висловлені зауваження не зменшують загальної позитивної оцінки рівня виконання дисертаційної роботи Кручиненко Вікторії Анатоліївни, її теоретичної цінності та практичного значення.

Загальний висновок по дисертаційній роботі. Дисертаційна робота Кручиненко Вікторії Анатоліївни «Фінансовий механізм державного регулювання розвитку підприємства», відповідає вимогам Порядку присудження наукових ступенів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 року №567, а саме: є завершеною кваліфікаційною науковою працею на актуальну тему, у якій отримано нові наукові результати в галузі державного управління, що мають вагоме теоретичне та прикладне значення, а її авторка заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата наук з державного управління за спеціальністю 25.00.02 – механізми державного управління.

Офіційний опонент:

доктор наук з державного управління,
кандидат економічних наук, доцент,
професор кафедри туризму та готельно-ресторанної справи
Кам'янець-Подільського національного університету
імені Івана Огієнка

Людмила Матвейчук

